

4.ÜNİTE

U

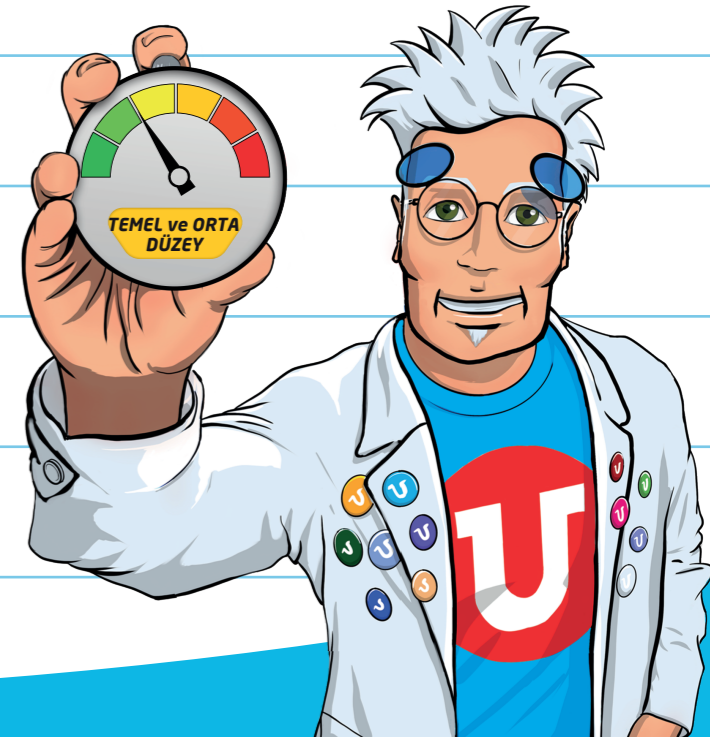
TYT Temel ve Orta Düzey Türkçe Soru Bankası

Paragrafta Yapı

(Paragraf Oluşturma - Yer Değiştirme)

Hilal Evran

PARAGRAFTA YAPI

PARAGRAF OLUŞTURMA

YER DEĐIŐTİRME

→ Bir paragrafta üç bölüm vardır :

1. Giriş Bölümü (Serim)
2. Gelişme Bölümü (Düşüm)
3. Sonuç Bölümü (Çözüm)

GİRİŞ BÖLÜMÜ/CÜMLESİ

- Paragrafın ilk bölümüdür.
- Genellikle tek cümleden oluşur.
- Konu, çoğunlukla bu bölümde ortaya konur.
- Kendisinden önce bir cümle olduğu izlenimi yaratmaz.
- Bazı edat ve bağlaçlarla, işaret sıfatı ve işaret zamiriyle başlamaz.

! NOT :

- Paragrafın giriş bölümünde bulunmaması gereken "bağlayıcı ögeler" şunlardır:
- Cümle başı bağlaçları : ancak, hâlbuki, oysaki, fakat, ama, sözgelimi ...
- Cümle başı edatları : bundan dolayı, bunun için, buna göre, buna rağmen ...
- Cümlede geçen kavram ya da sözü karşılayan zamirler : bu, şu, o, böyle, şöyle, öyle ...

GELİŞME BÖLÜMÜ

- Bağlantı ögeleriyle bir önceki cümlenin devamı olan bölümdür.
- Giriş cümlesindeki konunun ayrıntılı açıklandığı, yardımcı düşüncelerle beslendiği bölümdür.
- Konu benzetmelerle, örneklerle ya da türlü yöntemlerle açıklanır.
- Yardımcı düşünceler gelişme bölümünde yer alır.

Örnek:

İnsanın gücüne inanıyorum. (I) Sözün gücüne de bundan dolayı inanıyorum. (II) Söz insanın kendisidir. (III) İsterdim ki benim de yaptığım edebiyat bir sevinç, insanlığa bir aydınlık türküsü olsun. (IV) En acıda, işkencede bile ben insanın yaşama sonsuz bağlılığını, minnettarlığını gördüm. (V) Söz adamı olmamdan mutluluk duydum.

Bu parçadaki numaralanmış yerlerin hangisine “Bu nedenle edebiyatımı bu gücün üstüne kurmaya çalıştım.” cümlesi getirilirse anlam akışında bozulma olmaz?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

Örnek:

- I. Ruhumuz simetriyi, kontrastı, sürprizi sever.
- II. Düzenden, karmaşadan, sanattan keyif alır.
- III. Beğenilerimizin gelişmesini sağlayan da işte bu çeşitli hazlardır.
- IV. Güzel, iyi ve hoş giden şeylerin kaynağı içimizdedir ve bunların nedenlerini aramak, ruhumuzun zevk almasına yol açan nedenleri aramak demektir.
- V. Lezzet yargısının evrenselliğine, ruhun estetik tercihlerine dikkat çekiyor.

Numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra “Aydınlanma Çağı’nın en büyük düşünürlerinden Montesquieu, Encyclopédie için başladığı ancak bitiremediği denemesinde, ruhun zevklerinin, duyuların yapılandırılmasında ve insan dikkatinin bünyesindeki önemini vurguluyor.” cümlesi getirilebilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

Örnek:

(I) Geleneksel eğitimin temel aldığı bazı kriterler Montessori eğitimi ile bağdaşmamaktadır. (II) Maria Montessori, yöntemini geliştirirken öğrenme için bakmamız gereken tek organın kesinlikle beyin olduğuna işaret etmiştir. (III) Çocuğun nasıl öğrendiğine bakmayan bir eğitim sisteminin başarılı olması mümkün değildir. (IV) Montessori eğitimi bu bilimsel verilere dayanırken geleneksel eğitim beyin gelişimi verilerinden tamamen uzaktır. (V) Bir bilimsel veri olarak beynin kendi kendini nasıl değiştirdiği, dışarıdan alınan bilginin beyinde ne gibi etkileri olduğu göz önüne alınarak eğitimler düzenlenmelidir.

Bu parçada anlam akışının sağlanması için numaralanmış cümlelerden hangileri yer değiştirmelidir?

A) I ve II

B) II ve III

C) II ve IV

D) III ve V

E) IV ve V

Örnek:

- I. Eğer okumadıysanız hemen temin edin ve okumaya bir an önce başlayın.
- II. Franz Kafka'nın *Dönüşüm* adlı eserini okudunuz mu?
- III. Hatta hayatın çeşitli evrelerinde okunmalı.
- IV. İnsanın hayatı boyunca en az bir kez okuması gereken bir eser.
- V. Çünkü her okunduğunda farklı tat bırakan bir eserdir *Dönüşüm*.

Numaralanmış cümlelerle anlamlı bir paragraf oluşturulmak istense cümleler aşağıdakilerden hangisindeki gibi sıralanmalıdır?

- A) II – IV – III – I – V
B) I – III – II – IV – V
C) III – II – IV – I – V
D) II – I – IV – III – V
E) IV – I – II – V – III

Örnek:

- I. Meyve suyunda lif olmadığından meyveden farklı olarak buradaki fruktoz “serbest şeker” olarak adlandırılır.
- II. Dünya Sağlık Örgütü, yetişkinlerin günde 30 gramdan fazla şeker katkısı almamalarını öneriyor.
- III. Bal ve gıdalara katılan şeker de bu kategoridedir.
- IV. Bu, 150 mL (bir çay bardağı) meyve suyuna eş değer.
- V. Ancak sorun şu ki liften arınmış olduğu için meyve suyundaki fruktoz, vücutta çok daha hızlı emiliyor.

Numaralanmış cümlelerle anlamlı ve kurallı bir paragraf oluşturulmak istenirse hangi iki cümle yer değiştirmelidir?

A) I ve II

B) II ve III

C) III ve IV

D) III ve V

E) IV ve V

